

LANDINFO
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Temanotat

Palestinerne i Jordan: Statsborgerskap og reisedokumenter

2. januar 2024

© Landinfo 2024

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Fredrik Selmers vei 6
Postboks 2098 Vika
0125 Oslo
Tel: 23 30 94 70
E-post: landinfo@landinfo.no
www.landinfo.no

Om Landinfos temanotater

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos temanotater er basert på opplysninger fra nøye utvalgte kilder. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

Temanotatene bygger på både skriftlig og muntlig kildemateriale. En del av informasjonen som formidles, er innhentet gjennom samtaler med kilder på informasjonsinnhentingstreiser. Landinfo tilstreber bredde i kildetilfanget, og så langt mulig er det innhentet informasjon fra kilder som arbeider uavhengig av hverandre. Alt benyttet kildemateriale er fortløpende referert i temanotatene. Hensyn til enkelte kilders ønske om anonymitet er ivaretatt.

Notatene gir ikke et uttømmende bilde av temaene som undersøkes, men belyser problemstillinger som er relevante for UDIs og UNEs behandling av utlendingssaker.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos temanotater gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

About Landinfo's reports

The Norwegian Country of Origin Information Centre, Landinfo, is an independent body within the Norwegian Immigration Authorities. Landinfo provides country of origin information (COI) to the Norwegian Directorate of Immigration (Utlendingsdirektoratet – UDI), the Immigration Appeals Board (Utlendingsnemnda – UNE) and the Norwegian Ministry of Justice and Public Security.

Reports produced by Landinfo are based on information from carefully selected sources. The information is collected and analysed in accordance with [common methodology for processing COI](#) and [Landinfo's internal guidelines on source and information analysis](#).

To ensure balanced reports, efforts are made to obtain information from a wide range of sources. Many of our reports draw on findings and interviews conducted on fact-finding missions. All sources used are referenced. Sources hesitant to provide information to be cited in a public report have retained anonymity.

The reports do not provide exhaustive overviews of topics or themes, but cover aspects relevant for the processing of asylum and residency cases.

Country of Origin Information presented in Landinfo's reports does not contain policy recommendations nor does it reflect official Norwegian views.

Summary

Palestinian refugees in Jordan have been given Jordanian citizenship, except for some who arrived from Gaza in 1967. Palestinians residing in the West Bank lost their Jordanian citizenship after Jordan dropped its claim to the area in 1988. Some Palestinians in the West Bank still use Jordanian passports. Some Palestinians in Jordan who originally came from the West Bank had their citizenship withdrawn in the period between 2004 – 2008.

Sammendrag

De palestinske flyktningene i Jordan har fått jordansk statsborgerskap, med unntak av en mindre gruppe som ankom Jordan fra Gaza i 1967. Palestinerne på Vestbredden mistet sitt jordanske statsborgerskapet da Jordan frasa seg kravet på Vestbredden i 1988. Enkelte palestinere på Vestbredden benytter fremdeles jordanske pass. Enkelte palestinere i Jordan som opprinnelig er fra Vestbredden, ble i årene 2004–2008 fratatt sitt jordanske statsborgerskap.

Innhold

1	Innledning.....	6
2	Palestinerne med jordansk statsborgerskap	6
3	Statsløse palestinere med jordanske reisedokumenter	7
3.1	«Gaza-palestinere» i Jordan.....	7
3.2	Palestinere på Vestbredden.....	7
4	Spesielle kort utstedt for grensekrysning mellom Jordan og Vestbredden.....	8
5	Tilbakekall av statsborgerskap	10
6	Registreringsrutiner	11
6.1	Kontrollrutiner og underlagsdokumenter	12
6.2	Personlig fremmøte ved innlevering av søknad om pass og identitetskort	12
6.3	Fornyelser av pass fra utlandet	13
6.4	Unntak fra dokumentasjonskravet	14
6.5	Forfalskninger, korrupsjon og nepotisme	14
7	Referanser	15

1 Innledning

Dette temanotatet omhandler de palestinske flyktningene i Jordan, og forklarer hvilke grupper av palestinere som har fått jordansk statsborgerskap og hvem som per i dag er statsløse. Notatet beskriver også hva slags identitets- og reise-dokumenter de ulike gruppene av palestinske flyktninger benytter i dag, og bør leses i sammenheng med Landinfos bakgrunnsnotat om de palestinske flyktningene i Midtøsten, og tilsvarende notater om palestinerne på Vestbredden og Gaza, Egypt og Syria (Landinfo 2010a, 2011, 2010b, 2016).

Temanotatet bygger på offentlig tilgjengelig informasjon, i form av trykte og elektroniske publikasjoner, samt intervjuer og korrespondanse med palestinske akademikere og diplomater i Amman. Notdatet ble skrevet i 2010, men oppdatert i desember 2023 på grunn av en feil i tabellen på side 9–10. I tillegg er hele notatet kvalitetssikret, og en del informasjon er oppdatert med nyere kildehenvisninger.

2 Palestinerne med jordansk statsborgerskap

I motsetning til i Israels øvrige naboland, hvor palestinske flyktninger ikke har blitt fullt integrert, har de palestinske flyktningene i Jordan fått jordansk statsborgerskap. I henhold til den jordanske statsborgerloven av 1954 ble alle palestinere bosatt i Jordan mellom 20. desember 1949 og 1954, da loven ble vedtatt, regnet som jordanske statsborgere (HRW 2010, s. 16). Palestinerne som flyktet fra Israel til Jordan, inkludert Vestbredden, mellom 1947 og 1949, ble dermed regnet som jordanere.¹ I dag anslås det at de palestinske flyktningene og deres etterkommere utgjør nærmere halvparten av den jordanske befolkningen.²

De palestinske flyktningene som har blitt jordanske statsborgere, har like rettigheter som andre jordanske statsborgere. Det finnes med andre ord kun ett slag jordansk statsborgerskap.

Palestinske flyktninger med jordansk statsborgerskap blir behandlet på samme måte som øvrige jordanske statsborgere med hensyn til offentlige dokumenter. Som bevis på statsborgerskap har alle jordanere, både den opprinnelige befolkningen («transjordanere») og de som er av palestinsk herkomst, identitets-

¹ Vestbredden var på denne tiden en integrert del av Jordan, etter at landet hadde annektert området i 1950. Befolkningen på Vestbredden, både fastboende og flyktninger fra Israel, ble dermed regnet som jordanske statsborgere. Dette endret seg etter at Jordan frasa seg kravet på Vestbredden i 1988 (se kapittel 3).

² Av Jordans totale befolkning på om lag elleve millioner, er mer enn to millioner «1948-flyktninger», registrert av FNs støtte- og arbeidsorganisasjon for palestinske flyktninger i Midtøsten (UNWRA u.å.). I tillegg finnes det jordanske statsborgere av palestinsk herkomst som ikke er registrert av UNRWA, herunder palestinere fra Vestbredden som flyktet til Jordan etter den israelske okkupasjonen i 1967.

kort og familiebok. Alle får identitetskort utstedt ved fylte 16 år. I 1992 innførte man også et system med unike nasjonalitetsnumre (*raqm watani*, fl. *arqam wataniyya*) for alle jordanske statsborgere (HRW 2010, s. 22), oppført på nasjonale identitetskort, pass og på en rekke øvrige offentlige dokumenter, herunder vigselfattester. Jordanske pass utstedes for fem år av gangen.

3 Statsløse palestinere med jordanske reisedokumenter

Det finnes to grupper palestinere som ikke er jordanske statsborgere, men som likevel har jordanske pass, nemlig en gruppe på ca. 174 000 palestinere fra Gaza bosatt i Jordan, samt palestinere bosatt på Vestbredden og i Øst-Jerusalem (El-Abed 2004; U.S. Department of State 2023).

3.1 «Gaza-palestinere» i Jordan

Etter at Israel okkuperte Gazastripen i 1967, strandet mange palestinere fra Gazastripen i Jordan. Disse hadde opprinnelig fått utstedt egyptiske reisedokumenter,³ men var av ulike grunner ute av stand til å returnere til Egypt eller Gaza. Disse palestinerne slo seg ned i de palestinske flyktingleirene Jarash og Hittin, og har siden blitt værende i Jordan. Denne gruppen og deres etterkommere anslås til om lag 174 000 personer (U.S. Department of State 2023). De er ikke jordanske statsborgere, men får likevel utstedt jordanske pass gyldig i to eller fem år (Migrationsverket 2019, s. 52). Passene skiller seg fra ordinære jordanske pass på to måter. For det første er de utstedt i den såkalte T-serien, dvs. at passnummer begynner med en T etterfulgt av et nummer. For det andre mangler passene nasjonalitetsnummeret som alle jordanske statsborgere får tildelt (El-Abed 2004).

3.2 Palestinere på Vestbredden

Jordan annekterte Vestbredden i 1950, og befolkningen der, både den opprinnelige palestinske befolkningen på Vestbredden og de palestinske flyktingene fra Israel, ble regnet som jordanske statsborgere. Etter at Israel okkuperte Vestbredden i 1967, fortsatte Jordan å betrakte området som jordansk. Følgelig ble også befolkningen betraktet som jordanske statsborgere, og man fortsatte å utstede og fornye pass til dem, på tross av den israelske okkupasjonen. I 1988 kunngjorde daværende kong Hussein II at Jordan frasa seg de administrative og juridiske båndene til Vestbredden. Befolkningen der ble klassifisert som palestinere, og ble følgelig ikke lenger regnet som jordanske statsborgere.

³ Se Landinfos temanotat *Palestinerne i Egypt – Reisedokumenter og oppholdstillatelser* (Landinfo 2010b).

Palestinere som bodde i Jordan, det vil si øst for Jordanelven, ble imidlertid fremdeles regnet som jordanske statsborgere. Dette gjaldt også dem som flyktet fra Vestbredden til Jordan i forbindelse med den israelske okkupasjonen i 1967 (El-Abed 2004). Jordanske myndigheter fortsatte likevel å utstede og fornye pass til befolkningen på Vestbredden, til tross for at man ikke lenger regnet dem som jordanske statsborgere. Disse passene skiller seg fra pass utstedt til jordanske statsborgere på to måter. For det første er passene utstedt til statsløse palestinere på Vestbredden i den såkalte T-serien. For det andre mangler passene nasjonalitetsnummer som i dag tildeles alle jordanske statsborgere (se kapittel 2). Passene utstedes for fem år av gangen. Tidligere ble de utstedt for to år av gangen (El-Abed 2004).

Etter at de palestinske selvstyremyndighetene fikk ansvaret for alle sivile anliggender for den palestinske befolkningen på Vestbredden, har Vestbreddenpalestinerne i stor grad begynt å benytte pass utstedt av de palestinske selvstyremyndighetene.⁴ Det er derfor ikke lenger vanlig at denne gruppen benytter jordanske pass. Ifølge den jordanske ambassaden i Brussel (e-postkorrespondanse, januar 2008) mister palestinere på Vestbredden retten til T-pass dersom de kan få et annet reisedokument. Det antas at palestinere på Vestbredden som ikke er registrert i de palestinske selvstyremyndighetenes folkeregister, stadig kan få utstedt og fornyet T-pass. Ifølge Ziad Hammouri, lederen for Jerusalem Center for Social and Economic Rights, som Landinfo snakket med i mars 2008, benyttet de fleste palestinere i Øst-Jerusalem fremdeles jordanske T-pass, da de befinner seg utenfor de palestinske selvstyremyndighetenes jurisdiksjon.⁵

I tillegg til at jordanske myndigheter utsteder pass til palestinere på Vestbredden som ikke anses som jordanske borgere, finnes det også palestinere på Vestbredden med jordansk statsborgerskap. Landinfo vet ikke hvor mange det er snakk om.

4 Spesielle kort utstedt for grensekryssning mellom Jordan og Vestbredden

1. juni 1983 begynte jordanske myndigheter å utstede spesielle fargede gule, grønne og blå kort til alle med jordanske pass som hadde oppholdstillatelser på Vestbredden eller i Gaza. Kortene ble utstedt på grenseovergangen mellom Jordan og Vestbredden ved Allenby/King Hussein Bridge av Inspeksjonsavdelingen (*al-*

⁴ Se Landinfos temanotat: *Palestinerne på Vestbredden og i Gaza: Folkeregistrering og identitetsdokumenter* (Landinfo 2011).

⁵ Palestinerne i Øst-Jerusalem kan også få utstedt israelske reisedokumenter, men de fleste statene i Midtøsten anerkjenner ikke disse. For å reise videre fra Jordan til en rekke andre land i Midtøsten er derfor palestinere i Øst-Jerusalem avhengige av de jordanske passene.

Mutaba wat-taftish) i det jordanske Innenriksdepartementet. Fargen på kortet skiller mellom ulike grupper (El-Abed 2004; HRW 2010, s. 20-22):

- Gule kort er for palestinere fra Vestbredden som hadde permanent opphold i Jordan (Østbredden) før 1. juni 1983, og som samtidig var registrert av israelske okkupasjonsmyndigheter med oppholdstillatelse på Vestbredden gjennom familiegjennforening. Personer med gule kort, er jordanske statsborgere med fulle borgerrettigheter.
- Grønne kort er for statsløse palestinere med jordanske T-pass uten nasjonalitetsnummer. Denne gruppen hadde permanent opphold på Vestbredden før 1. juni 1983. Kortet indikerer at personen er registrert bosatt på Vestbredden, men besøker Jordan midlertidig, og gir rett til opphold i Jordan i inntil to måneder av gangen.
- Blå kort er for statsløse palestinere i Jordan, opprinnelig fra Gaza, med jordanske T-pass.

Hver innreise til Jordan noteres på kortene. I praksis fungerer kortene som en måte å unngå å få israelske stempler i det jordanske passet, da slike stempler kan skape problemer ved innreise til arabiske land som ikke anerkjenner Israel (Migrationsverket 2009, s. 31). De fargede kortene hadde opprinnelig ingen betydning for statsborgerskap, men etter at Jordan frasa seg kravet på og ansvaret for Vestbredden i 1988, synes kortene å ha blitt avgjørende for hvem som fikk beholde jordansk statsborgerskap og hvem som mistet det. Personer med grønne kort mistet sitt jordanske statsborgerskap, mens de med gule kort beholdt det. Både personer med gule kort og personer med grønne kort var opprinnelig fra Vestbredden, men fordi personer med gule kort bodde i Jordan (Østbredden) da ordningen med fargede grensepasseringskort ble innført 1. juni 1983, fikk de beholde sitt jordanske statsborgerskap (HRW 2010, s. 20-22).

De ulike kategoriene av palestinere med jordanske pass, kan klassifiseres som følger (hentet fra El-Abed 2004):

Opphav	Bosted	Type pass	Familiebok	Kort for grensepassering	Tilgang til tjenester
Transjordanere: opprinnelige jordanere	Permanent opphold i Jordan	Pass for 5 år med nasjonalitetsnr.	Ja	-	Full tilgang
Jordanere: palestinske flyktninger fra 1948	Permanent opphold i Jordan	Pass for 5 år med nasjonalitetsnr.	Ja	-	Full tilgang
Jordanere: palestinske flyktninger fra 1967	Permanent opphold i Jordan	Pass for 5 år med nasjonalitetsnr.	Ja	Gult kort	Full tilgang

Palestinere: jordanske borgere frem til 1988	Permanent opphold på Vestbredden	Pass for 5 år Uten nasjonalitetsnr.	Nei	Grønt kort	Må ha arbeids- eller studietillatelse
Palestinere fra Øst-Jerusalem	Permanent opphold i Jerusalem	Pass for 5 år Uten nasjonalitetsnr.	Nei	Grønt kort	Må ha arbeids- eller studietillatelse
Palestinere fra Gaza	Permanent opphold i Jordan	Pass for 2 eller 5 år Uten nasjonalitetsnr.	Nei	Blått kort	Må ha arbeids- eller studietillatelse
Øvrige palestinere fra Vestbredden og Gaza	Permanent opphold på Vestbredden og Gaza	Pass utstedt av palestinske myndigheter	Nei	Må ha tillatelse for å reise inn i Jordan	Behandles som andre arabere med henhold til innreise og opphold

5 Tilbakekall av statsborgerskap

Ifølge medieoppslag i Jordan og ellers i Midtøsten i 2009, tilbakekalte jordanske myndigheter statsborgerskapet til enkelte personer av palestinsk herkomst. Human Rights Watch (HRW) opplyste at mer enn 2700 personer skal ha blitt fratatt sine statsborgerskap mellom 2004 og 2008. Ifølge uttalelser fra det jordanske Innenriksdepartementet var sakene til omkring 300 000 statsborgere av palestinsk herkomst oppe til vurdering (HRW 2010, s. 26-27). Bakgrunnen var frykten for at Jordan skulle bli et alternativt hjemland for palestinerne i stedet for det okkuperte Vestbredden. Jordanske myndigheter er derfor redde for at Israel vil forsøke å skyve ansvaret for palestinerne over på Jordan (Frost 2022 s. 28).

Ifølge HRW skjedde tilbakekallene av statsborgerskap vilkårlig, uten hjemmel i lov eller i kong Husayn IIs *Disengagement Instructions*⁶ av 1988. Jordanske palestinere som ble berørt av praksisen, ble ikke varslet om at deres statsborgerskap hadde blitt eller ble vurdert trukket tilbake, men oppdaget dette tilfeldig i forbindelse med rutinemessig kontakt med myndighetene, for eksempel ved fornyelse av pass og førerkort, ekteskapsregistrering eller utstedelse av fødselsattester. Ved slik kontakt blir sakene rutinemessig oversendt til Inspeksjonsavdelingen i Innenriksdepartementet, som avgjør om statsborgerskapet skal trekkes tilbake eller ikke (HRW 2010, s. 36-38).

HRW hevder videre at det ikke er noen systematikk i hvilke jordanere av palestinsk opprinnelse som har blitt fratatt statsborgerskap, men sakene har likevel

⁶ Instruksjoner utstedt av Innenriksdepartementet i 1988 i forbindelse med Jordans kunngjøring om at de frasa seg det administrative og juridiske ansvaret for Vestbredden (se kapittel 3.2).

enkelte fellestrekk. Alle ser ut til å være palestinske flyktninger med familiær tilknytning til Vestbredden og med gule bro-kort (se kapittel 3.2). I de fleste av sakene HRW undersøkte, ble disse personene, i forbindelse med fornyelser av offentlige dokumenter, fortalt av Inspeksjonsavdelingen at de ville miste sitt jordanske statsborgerskap dersom de ikke kunne skaffe ID-kort fra palestinske selvstyremyndigheter, eller dersom de ikke fikk fornyet oppholdstillatelsene på Vestbredden av de israelske okkupasjonsmyndighetene (HRW 2010, s. 41).

De som mistet statsborgerskapet, fikk beholde eventuelle pass med nasjonalitetsnummer inntil gyldighetstiden utløp, men kunne ikke få dem fornyet (HRW 2010, s. 54). De som fratas statsborgerskapet, kan imidlertid få grønt kort og jordansk pass uten nasjonalitetsnummer (HRW 2010, s. 3). Vedkommende flyttes med andre ord fra tredje til fjerde kategori i oversikten ovenfor.

Landinfo har ikke funnet indikasjoner på at praksisen med tilbakekall av statsborgerskap fra 2004 til 2008 har fortsatt.

6 Registreringsrutiner

Alle jordanske statsborgere, inkludert av palestinsk herkomst, er registrert i det jordanske folkeregisteret administrert av Sivilstatus- og passdirektoratet (*Dairat al-ahwal al-madaniyya wal-jawazat*), underlagt Innenriksdepartementet. Som nevnt i kapittel 2, har alle jordanske statsborgere også et unikt nasjonalitetsnummer (*raqm watani* fl. *arqam wataniyya*) som står oppført på nasjonale identitetskort, i familiebøker, pass, vigselsattester og andre offentlige dokumenter (HRW 2010, s. 22).

Ifølge palestinske akademikeren Oroub El-Abed, som har forsket på palestinernes levekår i Jordan (e-postkorrespondanse, august 2010), og ifølge diplomatkilder i Amman (e-postkorrespondanse, september 2010), finnes det et separat oppdatert register over alle statsløse palestinere som har fått utstedt jordanske pass uten nasjonalitetsnummer (T-pass). Registeret over de statsløse med midlertidige pass er digitalisert, i likhet med folkeregisteret over jordanske statsborgere.

Ifølge diplomatkilder i Amman (e-postkorrespondanse, september 2010), har Sivilstatus- og passdirektoratet kontorer, til sammen 93, i alle byer i Jordan. Ved hvert kontor finnes tre ulike avdelinger eller bygninger: en passavdeling, en sivilstatusavdeling og en egen avdeling for statsløse palestinere med midlertidige jordanske pass. Inspeksjonsavdelingen, omtalt i kapittel 4 og 5, ligger også under Innenriksdepartementet, men hører ikke inn under Sivilstatus- og passdirektoratet. Ifølge diplomatkilder i Amman har Inspeksjonsavdelingen oversikt over alle statsløse palestinere i Jordan. Statsløse palestinere som ønsker offentlige dokumenter utstedt eller fornyet, må først gå til Inspeksjonsavdelingen og få en attest derfra før de kan innlevere søknader til Sivilstatus- og passdirektoratet.

Ifølge diplomatkilder i Amman (e-postkorrespondanse, september 2010), må følgende dokumenter fremlegges i forbindelse med søknad om identitetskort:

- Familiebok med nasjonalitetsnumre
- Ferdig utfylt søknadsskjema
- Passfotografier
- Skriftlig erklæring fra et familiemedlem som bekrefter vedkommendes identitet.

Ved søknad om pass kreves ferdig utfylt søknadsskjema, passfotografier og identitetskort. Ved fornyelser av identitetskort og pass må i tillegg de gamle identitetskortene og passene fremlegges.

6.1 Kontrollrutiner og underlagsdokumenter

Jordan har et velfungerende system for folkeregistrering og registrering av inn- og utreiser. I Jordan, som ellers i Midtøsten, fører staten nøye kontroll med egne borgere og andre som befinner seg på deres territorium. Dette behovet for kontroll fører til at staten bruker betydelige ressurser på å ivareta pålitelige registre. Landinfo antar derfor at det eksisterer relativt gode kontrollrutiner rundt utstedelse og fornyelse av pass, identitetskort, familie bøker og andre offentlige dokumenter.

Sivilstatus- og passdirektoratet utgir årlige rapporter med eksakte oversikter over hvor mange pass, identitetskort, familie bøker, osv. som utstedes og fornyes. Statistikken inneholder også oversikt over antall nye tilføyelser som gjøres til folkeregisteret gjennom fødsler, etc. Rapportene utgis bare på arabisk, og er offentlig tilgjengelige (Sivilstatus- og passdirektoratet i Jordan u.å.-a s.16).

6.2 Personlig fremmøte ved innlevering av søknad om pass og identitetskort

Ifølge diplomatkilder i Amman (e-postkorrespondanse, september 2010) kan umyndige, dvs. personer under 18 år, representeres av verge, som normalt er far. For øvrig kan voksne i visse tilfeller representeres av andre dersom disse har fått en fullmakt.

Jordan begynte for få år siden å gjøre statlige tjenester elektronisk tilgjengelige for borgerne. Ved utgangen av 2023 er de aller fleste tjenestene til Sivilstatus- og passdirektoratet tilgjengelige elektronisk. Disse tjenestene forutsetter at borgeren har registrert seg og oppretter konto på direktoratets hjemmesider. Dette kan gjøres fra utlandet. Innsending av underlagsdokumenter og timebestilling kan gjøres via direktoratets elektroniske portal (Sivilstatus- og passdirektoratet u.å. c).

Det skal stadig være mulig å fornye pass og identitetskort via det jordanske postverket. På de gamle nettsidene til Sivilstatus- og passdirektoratet fremgikk det at

personer som ønsker å benytte postverket til passfornyelse, måtte sende inn et ferdig utfylt søknadsskjema som fås på postkontoret, kopi av det gamle passet, kopi av identitetskort, to passfotografier og kvittering for betalt passavgift. Muligheten til å søke per post gjaldt kun for jordanere med nasjonalitetsnummer. Søknadene måtte fremmes av vedkommende selv, eller av et myndig familie-medlem. Fornyelse av identitetskort via posten krever at man sender inn ferdig utfylt søknadsskjema, familiebok, det gamle identitetskortet, passfotografier og kvittering for betalt avgift. Søknaden må sendes av vedkommende selv. Hvis søker er under 16 år, skal søknaden fremmes av hans eller hennes verge, og vergens samtykke skal påføres søknaden (Sivilstatus- og passdirektoratet i Jordan u.å.-b). Ifølge diplomatkilder i Amman (e-postkorrespondanse, september 2010), var det ikke mulig å benytte postverket ved første gangs utstedelse av pass og identitetskort.

Jordan har ambassade i Oslo, hvor det er mulig å få utstedt pass. Det er ikke mulig å bruke elektroniske løsninger, og dokumentene må enten sendes ambassaden med post eller leveres inn personlig. Dersom dokumentene sendes inn på grunn av vanskeligheter med fysisk oppmøte, må det foreligge en undertegnet erklæring attestert av den lokale sorenskriveren (Jordans ambassade i Oslo, u.å. c).

6.3 Fornyelser av pass fra utlandet

Ifølge den jordanske ambassaden i Oslo (u.å.a) kan jordanske pass utstedes og fornyes ved jordanske ambassader i utlandet. Også barn av jordanske fedre kan få utstedt pass fra utlandet, men foreldrene må registrere barna i det jordanske folke-registeret og få nasjonalitetsnummer for barna før pass kan utstedes. Palestinere med jordanske pass uten nasjonalitetsnummer (T-pass), kan også få disse fornyet fra utlandet, men vil miste retten til pass dersom de får reisedokumenter fra en annen stat. Oroub El-Abed bekrefter at palestinere med jordanske pass uten nasjonalitetsnummer, kan få pass fornyet ved jordanske ambassader i utlandet. Ifølge El-Abed er det også mulig for barn av fedre med jordanske pass uten nasjonalitetsnummer, å få utstedt samme type pass (e-postkorrespondanse, august 2010).

Nettsidene til den jordanske ambassaden i Oslo oppgir hvilke dokumenter som må fremlegges ved søknad om fornyelse av pass, identitetskort og familiebok. For å fornye pass kreves et ferdig utfylt søknadsskjema, passfotografi, kopi av det gamle passet og kopi av militær tjenestebok eller bekreftelse på fritak fra militær-tjeneste. For barn kreves fars samtykke. Kvinnelige søkere må fremlegge ekte-skapsattest og ektefellens samtykke til at pass kan utstedes: Alle dokumentene lastes opp og sendes inn elektronisk (Jordans ambassade i Oslo u.å. a).

6.4 Unntak fra dokumentasjonskravet

Ifølge den jordanske ambassaden i Oslo er det mulig å få erstattet et mistet eller stjålet pass ved ambassaden. Personen det gjelder, kan møte opp personlig eller sende inn de nødvendige dokumentene elektronisk.

Et av kravene for å få erstattet et mistet eller stjålet pass, er at man fremlegger en original politirapport som viser at tapet av passet er meldt til myndighetene i Norge (Jordans ambassade i Oslo u.å. b).

6.5 Forfalskninger, korrupsjon og nepotisme

Som nevnt i kapittel 6.1, fører myndighetene i Jordan nøye oversikt over egen befolkning og dokumentutstedelser. Offentlige tjenestemenn risikerer for øvrig betydelige straffereaksjoner dersom de mottar bestikkelser, bevisst endrer folke-registrerte opplysninger i strid med regelverket eller utsteder dokumenter på gale premisser. Landinfo mener det er grunn til å tro at jordanske myndigheter slår hardt ned på tilfeller hvor det oppdages at offentlige tjenestemenn endrer identitetsopplysninger i offentlige registre mot bestikkelser eller av andre årsaker, siden dette vil kunne gjøre det mulig for personer i myndighetenes søkelys å unndra seg overvåking og eventuell straffeforfølgelse.

Ifølge diplomatikilder i Amman (e-postkorrespondanse, september 2010), er det ikke vanlig at jordanske offentlige dokumenter blir forfalsket eller at ekte dokumenter utstedes med gale personopplysninger eller for øvrig på gale premisser. Oroub El-Abed (e-postkorrespondanse, august 2010) var heller ikke kjent med at falske dokumenter var i omløp i Jordan.

Skriftlige kilder

- El-Abed, Oroub (2004). *Palestinian refugees in Jordan*. Oxford: Forced Migration Online.
Tilgjengelig fra https://www.academia.edu/206913/Palestinian_refugees_in_Jordan [lastet ned 11. desember 2023]
- Frost, Lillian (2022, februar). *Report on Citizenship Law: Jordan*. San Domenico di Fiesole: European University Institute. Tilgjengelig fra <https://cadmus.eui.eu/handle/1814/74189> [lastet ned 22. desember 2023]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2010, 1. februar). *Stateless again. Palestinian-origin Jordanians deprived of their nationality*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <http://www.hrw.org/en/reports/2010/02/01/stateless-again-0> [lastet ned 7. desember 2023]
- Jordans ambassade i Oslo (u.å. a). Al-khidamat al-qunsuliya [Konsulære tjenester]. Oslo: Det hashemittiske kongedømmet Jordans ambassade. Tilgjengelig fra <https://mfa.gov.jo/ar/embassy/oslo/readmore/services> [lastet ned 21. desember 2023]
- Jordans ambassade i Oslo (u.å. b). Al-khidamat al-qunsuliya – Ta'alimat isdar jawaz safar da'im badal faqid [Instruksjoner for å få utstedt et permanent pass som erstatning for et mistet]. Oslo: Det hashemittiske kongedømmet Jordans ambassade. Tilgjengelig fra <https://bit.ly/3RRUAZ2> [lastet ned 21. desember 2023]
- Jordans ambassade i Oslo (u.å. c). Ta'alimat isdar jawaz safar da'im li awwal marra [Instruksjoner for å få utstedt permanent pass for første gang]. Oslo: Det hashemittiske kongedømmet Jordans ambassade. Tilgjengelig fra <https://bit.ly/478RiVU> [lastet ned 22. desember 2023]
- Landinfo (2010a, 21. mai). *Bakgrunnsnotat om de palestinske flyktningene i Midtøsten*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/04/Teamnotat-201005-Bakgrunnsnotat-om-de-palestinske-flyktningene-i-Midt%C3%B8sten.pdf> [lastet ned 7. desember 2023]
- Landinfo (2010b, 7. september). *Palestinere i Egypt: Reisedokumenter og oppholdstillatelser*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/03/Egypt-Reisedokumenter-og-oppholdstillatelser-for-palestinere-07092010.pdf> [lastet ned 7. desember 2023]
- Landinfo (2011, 10. februar). *Palestinerne på Vestbredden og i Gaza: Folkeregistrering og identitetsdokumenter*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/04/Palestina_temanotat_Palestinerne_p%C3%A5_Vestbredden_og_i_Gaza_Folkeregistrering_og_identitetsdokumenter-10022011.pdf [lastet ned 11. desember 2023]
- Landinfo (2016, 23. november). *Palestinske flyktninger i Syria: Identitetsdokumenter*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/04/Syria-Temanotat-Palestinske-flyktninger-i-Syria-Identitetsdokumenter-23112016.pdf> [lastet ned 11. desember 2023]
- Migrationsverket (2009, 11. november). *Landprofil. Palestinska områdena*. Norrköping: Migrationsverket. Tilgjengelig fra <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=21882> [lastet ned 7. desember 2023]

Migrationsverket (2019, 15. oktober). *Palestinier i Mellanösten; uppehållsrätt och dokument*. Norrköping: Migrationsverket. Tilgjengelig fra <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=43664> [lastet ned 22. desember 2023]

Sivilstatus- og passdirektoratet i Jordan (u.å.-a). Al-taqrir al-sinnawi 2022 [*Sivilstatus- og passdirektoratets rapport 2022*]. Amman: Sivilstatus- og passdirektoratet i Jordan. Tilgjengelig fra <https://bit.ly/3v9mC9w> [lastet ned 7. desember 2023]

Sivilstatus- og passdirektoratet i Jordan (u.å. b) Khidamatna ‘abra marakiz al-barid al-urduni [*Våre tjenester via det jordanske postvesenet*]. Amman: Sivilstatus- og passdirektoratet i Jordan. Tilgjengelig fra <https://web.archive.org/web/20100210184403/http://www.cspd.gov.jo/mail.htm> [lastet ned 7. desember 2023]

Sivilstatus- og passdirektoratet i Jordan (u.å. c). Al-khidamat al-iliktruniya [De elektroniske tjenestene] Amman: Sivilstatus- og passdirektoratet i Jordan. Tilgjengelig fra <https://bit.ly/3RTMEqp> [lastet ned 21. desember 2023]

U.S. Department of State (2023, 20. mars). *2022 Country Reports on Human Rights Practices: Jordan*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <https://www.state.gov/reports/2022-country-reports-on-human-rights-practices/jordan/> [lastet ned 12. desember 2023]

UNWRA, dvs. The United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (u.å.). *Where we work - Jordan*. UNWRA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/where-we-work/jordan> [lastet ned 11. desember 2023]

Muntlige kilder

Diplomatkilder i Amman. E-postkorrespondanse, september 2010.

Jerusalem Centre for Social and Economic Rights, ved leder Ziad Hammouri. Samtale i Jerusalem, 5. mars 2008.

Jordans ambassade i Belgia. E-postkorrespondanse, januar 2008.

Oroub El-Abed. E-postkorrespondanse, august 2010.